

Sotsiaalministeerium

Suur-Ameerika 1, 10122 Tallinn

Tel. (372) 626 9301, faks (372) 626 9209

e-post: info@sm.ee**KAJAJA**
ACOUSTICS**Sotsiaalministri määruse „Vibratsiooni piirväärtused elamutes ja ühiskasutusega hoonetes ning vibratsiooni hindamise kord“ eelnõu**

Täname võimaluse eest esitada omapoolne tagasiside määruse eelnõule ja sellega kaasnevale seletuskirjale.

Määruse eelnõu

1. § 1. Määruse reguleerimis- ja kohaldamisala
 - a. (1) „ühiskasutusega hoonetes“ asemel oleks ettepanek loetleda hooned või ruumid, mille osas määruse nõuded kehtivad.
 - b. Määruses tuleks eraldi välja tuua ka vibratsiooniallikatena liiklusvahendid (auto-, rongi-, trammiliiklus). Neid on kirjeldatud seletuskirjas, kuid määruses endas ei ole loetletud.
 - c. Määruses võiks olla eraldi esitatud vibratsiooni nõuded ka lühiaegsetele (mitte alalistele) tegevustele, nt ehitustööde teostamine. Analoogsed nõuded on paljude teiste riikide vastavates nõuetes, juhendmaterjalides või standardites ka toodud. Antud teema on aktuaalne ka Eestis, kuna kehtiv määrus seda ei käsitle ja kaebuste korral ei ole millelegi tugineda Eesti seadusandluses (lahendus võib olla analoogne ehitustöödest põhjustatud mürale¹, kus nõuded kehtestatakse ainult päevasele ajavahemikule vms). Samuti võiks olla toodud ka erijuhud/olukorrad, kus määruses toodud piirväärtuste lühiaegne ületamine on aktsepteeritav.
2. § 3. Üldvibratsiooni hindamise kord
 - a. “(2) Üldvibratsiooni hindamiseks vajalike mõõtmise teostajal peab olema akrediteerimisasutuse poolt mõõteseaduse § 5 lõike 5 alusel kehtestatud määruse kohaselt välja antud erialast kompetentsust kinnitav tunnistus või akrediteerimistunnistus”
 - i. Lõige (2) sõnastus tähendab, et määruse eelnõue raames kõikide normtasemete mõõtmised eeldavad erialast kompetentsust kinnitava tunnistuse või akrediteerimistunnistuse olemasolu. Kehtivas vibratsiooni määru² vastav nõue puudub. Miks on mõõtmiste teostajat selliselt kitsendatud võrreldes kehtiva määrusega?
 - ii. Sõnastust võiks täiendada näiteks selliselt, et ametlike kaebuste menetlemisel või kohtuvaidluste korral on antud nõude järgmine vajalik. Seletuskirjas on seda selliselt ka kirjeldatud. Samas vibratsioonitasemete mõõtmiste võidaks teostada ka teistel eesmärkidel kui järelevalve või vaidlused, nt lähteandmete saamiseks projekteerimisstaadiumis.
3. „Vibrokiirenduse siht- ja maksimumväärtused pidev- ja impulssvibratsioonile (m/s²) 1-80 Hz on esitatud tabelis”
 - a. Selliselt on nõuded esitatud ainult pidevale vibratsiooniallikale ja impulssvibratsiooniallikale, aga ei ole nõudeid esitatud lühiaegsetele vibratsioonisündmustele, nt mööduvate rongide, trammide, raskeveokite või vahelduva töörežiimiga seadmete põhjustatud vibratsioonile.

¹ https://www.riigiteataja.ee/akt/1270/5202/0002/KKM_m29_lisa1.pdf#² <https://www.riigiteataja.ee/akt/129122020045?leiaKehtiv>

- b. Vibratsioonitasemete hindamine – Suurbritannia standardis BS 6471-1:2008 „*Guide to evaluation of human exposure to vibration in buildings Part 1: Vibration sources other than blasting*” kasutatakse vibratsiooni hindamiseks vibratsiooni doosi (ing.k. *vibration dose value* VD_V), mis ühendab vibratsiooni taseme ja ajalise kestuse.
- 4. Määruse Lisas on esitatud sihtväärtused ja maksimumväärtused.
 - a. „1. Üldvibratsiooni tunnussuurus on ... või selle logaritmiline tase (L_{av}) detsibellides”.
 - i. Tabelis ei ole esitatud normväärtused detsibellides.
 - b. Võrreldes kehtiva määrusega on oluliselt vähendatud hooneid ja ruume, kus vibratsiooni nõuded kehtivad. Seletuskirja järgi põhimõtteline käsitlus ei pidavat muutuma, kuid eelnõu järgi on toimunud sisuline muutus.
 - c. Määruses ei ole selgitatud vibratsiooni hindamise telgede (x-, y-, z-telg) suundasid.
 - d. Lisas esitatud vibratsiooni normväärtuste käsitlus on uus ja ei vasta seletuskirjas toodud väitele, et midagi ei muutu võrreldes kehtiva määrusega³. Kuna määruse ettepanek on põhimõtteid muuta, siis tuleks seda ka seletuskirjas selgitada, et miks muudatus on tehtud? Esitatud vibratsioonitasemete väärtused on akustilisest seisukohast eesmärgipärased ja nendele vastavate tingimuste korral on väga väike tõenäosus kaebuste esilekerkimiseks.
 - e. Tabelis toodud „Kriitilised kohad” märkuses on täpsustatud, et mõeldakse haiglate operatsioonisaale ja täppislaborid (tundlikud seadmed). Kas nii spetsiifiliste nõuete kehtestamine määruse tasemel on põhjendatud (samas kui näiteks haigla patsiendiruumidele nõudeid ei kehtestata)? Määruse § 3. lõige (3) on toodud „...*üldvibratsiooni tasemed elukeskkonnas...*”.
 - f. Milliste väärtuste ületamist tõlgendatakse kui määruse nõuete ületamist ?

Sotsiaalministri määruse „Vibratsiooni piirväärtused elamutes ja ühiskasutusega hoonetes ning vibratsiooni hindamise kord” eelnõu seletuskiri

- 1. 1.1. Sisukokkuvõte

Muudatus ei too kaasa lisakulusid ettevõtetele, vibratsiooni tekitavate allikate omanikele ja Terviseametile, sest sisulised muudatused võrreldes kehtiva määrusega puuduvad.

 - a. 2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõukohast määrust ei ole võrreldes määrusega nr 78 sisuliselt muudetud.
- 4. Määruse mõjud

Määruse kehtestamise aluseks oleva volitusnormi alusel kaasajastatakse senini elukeskkonna vibratsioonile kehtinud tervisekaitsenõuded ning kehtestatakse määruse uus redaktsioon. Uue määrusega ei tehta sisulisi muudatusi võrreldes kehtiva määrusega, seetõttu mõjud puuduvad.

Antud väited ei vasta eelpool loetletud põhjustel tõele, kuna määruse eelnõus on põhimõttelised muudatused võrreldes kehtiva määrusega.

 - 2. Seletuskirjas on viidatud ka „lõhketöödele kaevandustes”. Lisas esitatud indikaatorid ja nõuded ei ole lõhketöödest põhjustatud vibratsiooni hindamise jaoks sobilikud. Viide lõhketöödele tuleks seetõttu määruse seletuskirjast eemaldada. Lõhketöid käsitleb eraldi vastav Lõhkematerjaliseadus⁴
 - 3. Vastavalt seletuskirjale toodule peaksid nõuded olema toodud ka haiglatele; Lisas on toodud nõuded ainult haiglate operatsioonisaalidele ja täppislaboritele (seal olevatele tundlikele seadmetele). Palatitele jt patsiendiruumidele vibratsiooninõudeid ei ole määruses kehtestatud.

³ <https://www.riigiteataja.ee/akt/129122020045?leiaKehtiv>

⁴ <https://www.riigiteataja.ee/akt/121062017001?leiaKehtiv>

Marko Ründva
juhatuse liige
/allkirjastatud digitaalselt/

